

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başvuru Numarası : 2014/7223

Karar Tarihi : 11/3/2015

Başkan : Serruh KALELİ

Üyeler : Burhan ÜSTÜN

Nuri NECİPOĞLU

Hicabi DURSUN

Hasan Tahsin GÖKCAN

Raportör : Akif YILDIRIM

Başvurucu : Fatiş DOĞAN

Vekili : Av. Mehmet SÜRER

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvurucu, mahkûm olduğu eylem nedeniyle suç tarihinde yürürlükte olan Kanun ile sonradan yürürlüğe giren Kanun hükümlerinin uygulanması sırasında hatalı değerlendirme yapılması sonucu Anayasa'nın 10. ve 36. maddelerinde düzenlenen haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru, 26/5/2014 tarihinde Anayasa Mahkemesine doğrudan yapılmıştır. Dilekçe ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesi neticesinde Komisyona sunulmasına engel bir eksikliğin bulunmadığı tespit edilmiştir.

3. Birinci Bölüm Üçüncü Komisyonunca, 31/7/2014 tarihinde, kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına, dosyanın Bölüme gönderilmesine karar verilmiştir.

4. Bölüm Başkanı tarafından 19/9/2014 tarihinde, başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına ve bir örneğinin görüş için Adalet Bakanlığına gönderilmesine karar verilmiştir.

5. Başvuru konusu olay ve olgular ile başvurunun bir örneği görüş için Adalet Bakanlığına gönderilmiştir. Adalet Bakanlığının 13/11/2014 tarihli yazısında, Anayasa Mahkemesinin önceki kararlarına ve bu kapsamda sunulan görüşlerine atfen, başvuru hakkında görüş sunulmayacağı bildirilmiştir.

III. OLAYLAR VE OLGULAR

A. Olaylar

6. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ve UYAP aracılığıyla erişilen bilgi ve belgeler çerçevesinde olaylar özetle şöyledir:

7. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, 10/5/2009 tarihinde başvuru hakkında "resmi belgede sahtecilik ve dolandırıcılık" suçlarından aynı yer 5. Ağır Ceza Mahkemesine kamu davası açmıştır.

8. Ankara 5. Ağır Ceza Mahkemesi, 1/2/2007 tarih ve E.2003/89, K.2007/34 sayılı kararı ile suç tarihinde yürürlükte olan 1/3/1926 tarih ve 765 sayılı mülga Türk Ceza Kanunu ile 26/9/2004 tarih ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu hükümlerini karşılaştırmış ve ceza miktarları itibarı ile 5237 sayılı Kanun hükümlerinin başvuru lehine olduğunu kabul ederek "zincirleme resmi belgede sahtecilik" suçu yönünden 5237 sayılı Kanun'a göre başvurucuyu altı yıl dokuz ay hapis cezasına mahkûm etmiş, diğer suç yönünden açılan kamu davasının ise zamanaşımı nedeniyle düşürülmesine karar vermiştir.

9. Anılan mahkûmiyet kararının temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 11. Ceza Dairesi, 8/3/2012 tarih ve E.2010/16611, K.2012/3197 sayılı ilamı ile süresinde yapılmadığı gerekçesiyle temyiz talebinin reddine karar vermiştir.

10. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, 18/4/2014 tarih ve 2014/99295 sayılı yazı ile; gerekçeli kararın başvuru adresi yerine yanlışlıkla başka bir adrese gönderilmesi nedeniyle temyiz talebinin süresinde yapıldığının kabul edilmesine yönelik olarak 4/12/2004 tarih ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 308. maddesi uyarınca itiraz etmiştir.

11. Yargıtay 11. Ceza Dairesi, 29/4/2014 tarih ve E.2014/10395, K.2014/8237 sayılı ilamı ile Dairenin 8/3/2012 tarihli kararının başvuru yönünden kaldırılmasına, temyiz talebinin süresinde yapıldığının kabulüne karar vererek, Ankara 3. Ağır Ceza Mahkemesinin anılan hükmünü onamış ve karar kesinleşerek kanun yolları tüketilmiştir.

12. Dairenin onama gerekçesi şöyledir:

"... Resmi belgede sahtecilik suçundan sanık Fatış Doğan'ın [Başvurucu] 5237 sayılı TCK'nın 204/1-3, 43/1. maddeleri uyarınca 6 yıl 9 ay hapis cezasıyla mahkûmiyetine dair Ankara 5. Ağır Ceza Mahkemesinden verilen 01.02.2007 gün ve 2003/89 Esas, 2007/34 Karar sayılı hükmün sanık müdafii ve katılan vekilinin temyiz talebi sonucunda, sanık müdafii yönünden yasal süresinden sonra yapılan temyiz talebinin reddine, katılan vekilinin istemi yönünden ise hükmün onanmasına ilişkin Dairemizin 08.03.2012 gün ve 2010/16611 Esas, 2012/3197 sayılı Kararına karşı Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca 18.04.2014 gün ve 11-2014/99295 sayılı yazı ile 6352 sayılı Yasa ile değişik 5271 sayılı CMK'nun 308. maddesi uyarınca "yokluğunda tayin olunan müdafiden haberdar olmaması nedeniyle gerekçeli kararın sanığa tebliği ile verilmesi halinde temyiz dilekçesinin eklenip iadesi için Dairenin 09.06.2010 tarihli kararı üzerine mahkemenin gerekçeli kararının, sanığın adresi yerine yanlışlıkla bir başka sanığın adresine tebliğ edildiği, yapılan yanlışlığın fark edilmeyerek zorunlu müdafii tarafından yapılan temyiz isteminin süresinde olmadığından bahisle reddedildiği ve redde ilişkin Ankara 5. Ağır Ceza Mahkemesinden verilen 01.02.2007 gün ve 2003/89 Esas, 2007/34 Karar sayılı hükmün sanık yönünden kaldırılarak hükmün onanmasına karar verilmesi" gerektiğinden bahisle itiraz edilmekle Dairemize gönderilen dosyanın yeniden yapılan incelemesi sonucunda; itiraz nedenlerinin yerinde olduğu anlaşılınca, itirazın kabulüne, Dairemizin 08.03.2012 gün ve 2010/16611 Esas, 2012/3197 Karar sayılı ilamın, (I) bendindeki sanık Fatış Doğan hakkında, müdafii temyiz isteminin süre yönünden "reddine", (III) bendinde aynı sanık hakkında resmi belgede sahtecilik suçu yönünden kurulan mahkûmiyet hükmüne yönelik katılan vekilinin temyiz istemi yönünden yapılan incelemede ise hükmün "Onanmasına" ilişkin kararların sanık Fatış Doğan yönünden

kaldırılmasına karar verilip, sanık hakkında resmi belgede sahtecilik suçundan kurulan mahkumiyet hükmüne yönelik müdafii ve katılan vekilinin temyiz itirazları incelenerek gereği görüldü:

Toplanan deliller karar yerinde incelenip, sanık Fatiş Doğan'a yüklenen suçun sübutu kabul, soruşturma ve kovuşturma sonuçlarına uygun şekilde vafı tayin, cezayı arttırıcı sebeplerin nitelik ve derecesi takdir kılınmış, savunması inandırıcı gerekçelerle reddedilmiş, 01.06.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 7 ve 5349 sayılı Kanunla değişik 5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunun 9. maddeleri uyarınca mahkemece 765 ve 5237 sayılı Yasa hükümleri olaya uygulanarak ortaya çıkan sonuçların denetime imkân verecek şekilde gösterilip birbirleriyle karşılaştırılması suretiyle lehe hüküm belirlenerek sonucuna göre karar verilmiş, hükmolunan ceza miktarı itibari ile sanık hakkında karar tarihinden sonra yürürlüğe giren 5728 sayılı Yasa ile değişik CMK.nun 231. maddesinin uygulanma olanağı bulunmadığı anlaşılmış, incelenen dosyaya göre verilen hükümde bir isabetsizlik görülmemiş olduğundan, sanık müdafii ile katılan vekilinin yerinde görülmeyen temyiz itirazlarının reddiyle hükmün ONANMASINA, 29.04.2014 gününde oybirliğiyle karar verildi.”

13. Yargıtay 11. Ceza Dairesinin 29/4/2014 tarihli kararı, başvuru vekiline 26/5/2014 tarihinde tebliğ edilmiştir.

14. Başvuru, 26/5/2014 tarihinde Anayasa Mahkemesine doğrudan yapılmıştır.

B. İlgili Hukuk

15. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 204. maddesinin (1) ve (3) numaralı fıkraları şöyledir:

“(1) Bir resmî belgeyi sahte olarak düzenleyen, gerçek bir resmî belgeyi başkalarını aldatacak şekilde değiştiren veya sahte resmî belgeyi kullanan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

...

(3) Resmî belgenin, kanun hükmü gereği sahteliği sabit oluncaya kadar geçerli olan belge niteliğinde olması hâlinde, verilecek ceza yarısı oranında artırılır.”

16. 5237 sayılı Kanun'un “Zaman bakımından uygulama” kenar başlıklı 7. maddesinin (2) numaralı fıkrası şöyledir:

“Suçun işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanun ile sonradan yürürlüğe giren kanunların hükümleri farklı ise, failin lehine olan kanun uygulanır ve infaz olurur.”

17. 5271 sayılı Kanun'un, “Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının itiraz yetkisi” kenar başlıklı 308. maddesi şöyledir:

“(1) Yargıtay ceza dairelerinden birinin kararına karşı Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, re'sen veya istem üzerine, ilâmın kendisine verildiği tarihten itibaren otuz gün içinde Ceza Genel Kuruluna itiraz edebilir. Sanığın lehine itirazda süre aranmaz.

(2) (Ek: 2/7/2012-6352/99 md.) İtiraz üzerine dosya, kararına itiraz edilen daireye gönderilir.

(3) (Ek: 2/7/2012-6352/99 md.) Daire, mümkün olan en kısa sürede itirazı inceler ve yerinde görürse kararını düzeltir; görmezse dosyayı Yargıtay Ceza Genel Kuruluna gönderir.”

18. 765 sayılı Kanun'un 342. maddesinin ikinci şöyledir:

“Eğer vesika kanunen sahteliği isbat olunmadıkça muteber olan resmi evrak kabilinden ise dört seneden on seneye kadar ağır hapis cezası hükmolunur.”

19. 765 sayılı Kanun'un 80., 102. ve 104. maddeleri, 5237 sayılı Kanun'un 43., 66. ve 67. maddeleri, 4/11/2014 tarih ve 5252 sayılı Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunu'nun 9. maddesinin (3) numaralı fıkrası.

20. Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 29/4/2008 tarih ve E.2008/1-79, K.2008/90 sayılı kararı şöyledir:

“...Yargıtay Ceza Genel Kurulunca çözümlenmesi gereken uyuşmazlık, şikayetten vazgeçmeyi temin amacıyla silahla ve birden fazla kişi tarafından birlikte gerçekleştirilip, 765 sayılı TCY'nun 188/1-3, 5237 sayılı TCY'nun 106/2-a-c benleri kapsamında değerlendirilen eylem nedeniyle dava zamanaşımı süresinin gerçekleşip, gerçekleşmediğinin belirlenmesine ilişkindir.

5252 sayılı Yasanın 9. maddesinin 3. fıkrası uyarınca; Lehe olan hüküm, “önceki ve sonraki kanunların ilgili bütün hükümleri olaya uygulanarak, ortaya çıkan sonuçların birbirleriyle karşılaştırılması suretiyle belirlenir.”

Yerel Mahkemece, hükmün tesis edildiği 13.07.2006 tarihinde, somut olaya, 765 sayılı Yasa hükümleri ile 5237 sayılı Yasa hükümleri bütünüyle uygulandığında, 27.11.1999 tarihinde gerçekleştirilen tehdit eylemi nedeniyle, 5237 sayılı Yasa hükümleri sonucu itibarıyla bütünüyle sanıklar lehine ise de; 765 sayılı Yasanın 102/4 ve 104/2. maddeleri uyarınca 7 yıl 6 aylık zamanaşımı süresine tabi bulunan eylemde, Özel Dairece incelemenin yapıldığı 19.09.2007 tarihinde, suç tarihi ile inceleme tarihi arasında 7 yıl 9 ay 22 günlük bir süre geçmiş, atılı eylemde 765 sayılı TCY'nun 102/4 ve 104/2. maddelerinde düzenlenmiş bulunan dava zamanaşımına ilişkin koşullar gerçekleşmiştir.

Sübuta eren suçun vafsının 765 sayılı TCY'nun 188/1-3. maddelerine uyduğu ve zamanaşımının da hükmün kesinleşmesinden önce gerçekleştiği işbu halde sanığın lehine sonuç vereceğinden bahisle 5237 sayılı TCY'nun 106/2, a, c maddelerindeki vafsa istinatla bu yasanın uygulanma bütünlüğü içerisinde yeni yasanın zamanaşımı hükümlerinin tatbiki gereğine yönelmek ve lehe sonuç verecek yasanın 765 sayılı Yasa olduğu gerçeğinden uzaklaşmak mümkün değildir...”

21. Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 21/6/2011 tarih ve E.2011/6-94, K.2011/133 sayılı kararı şöyledir:

“...Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazı 5271 sayılı CYY'nda olağanüstü bir yasa yolu olarak düzenlenmiş olduğundan, anılan Yasa döneminde yapılan itirazlar yönünden böyle bir ayrıma gerek bulunmamaktadır. Olağanüstü yasa yollarına ilişkin tüm ilke ve kurallar yasalarda aksi belirtilmedikçe bu yasa yolu için de uygulanmalıdır. Yasa yararına bozma ve yargılamanın iadesinde dava

zamanasına ilişkin hükümler ancak yasanın açıkça izin verdiği hallerde uygulanabiliyorsa, Yargıtay C.Başsavcılığı itirazında da aynı şekilde hareket edilmelidir.

Dolayısıyla, 5271 sayılı CYY'nda olağanüstü bir yasa yolu olarak düzenlenmiş olan Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazı üzerine yapılan incelemede, Ceza Genel Kurulunca itirazın kabulü halinde, **Özel Daire onama kararı ile Ceza Genel Kurulunun karar tarihi arasında geçen sürenin dava zamanasının hesaplanmasında göz önünde bulundurulmaması gerektiğinin kabulü zorunludur.** Ancak itirazın kabulü üzerine dosyanın derdest hale gelmesi nedeniyle yargılamaya devam edildiğinde Ceza Genel Kurulunca itirazın kabulü tarihinden itibaren geçerli olmak üzere süre işlemeye devam edeceğinden dava zamanasını buna göre hesaplanmalıdır...”

22. Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 10/5/1993 tarih ve E.1993/4-11, K.1993/151 sayılı kararı şöyledir:

“...Yargıtay Ceza Dairelerinin temyiz yargılaması sonunda verdikleri kararların kesinliği evrensel bir ilkedir.

Ancak; kanunkoyucu, hukuka aykırı gördüğü özel Daire kararlarına karşı Yargıtay C. Başsavcılığı'na itiraz yetkisi tanıyarak, Ceza Genel Kurulu'nun hakemliğine başvuru yolunu açmıştır. Sadece Yargıtay C. Başsavcısı için açılmış olan ve Yargıtay C. Başsavcısı'nın itirazı denilegemekte olan bu yol, kesin bir karara karşı tanındığından olağanüstü sayılmalıdır.

O halde, temyiz yargılaması sonucunda Özel Dairelerin "ONAMA" kararları üzerine, karar kesinleştiğine göre, bu karara Yargıtay C. Başsavcılığı'nca itiraz halinde, öncelikle işin esasına girilmeli, hukuka aykırılık bulunmadığı, bir başka anlatımla Özel Daire kararı yerinde görüldüğü takdirde, Ceza Genel Kurulu'nda yapılan inceleme sırasında dava zamanasını süresi dolmuş bulunsa bile, bu husus göz önüne alınmamalıdır. Ancak, **Özel Daire onama kararı hukuka aykırı görülerek kaldırıldığı ve Yerel Mahkeme hükmü bozulduğu takdirde, Ceza Genel Kurulu'nda inceleme yapılırken dava zamanasını süresi dolmuş bulunursa, CYYU'nun 322. maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak esastan veya usulden karar bozulursa dava zamanasını nedeniyle, kamu davasının düşürülmesine karar verilmelidir...**”

23. Yargıtay 6. Ceza Dairesinin 2014/2755 tarih ve E. 2014/2755, K.2014/2854 sayılı kararı şöyledir:

“...Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 01.02.2014 gün ve KD - 2014/5653 sayılı itiraz yazısında özetle;

İncelenen dosya kapsamından; suçta sürüklenen çocuk T. Ç. hakkında 6136 sayılı Kanununun 15/1, 5237 sayılı TCK'nun 31/3, 62/1. maddeleri uyarınca eylemi nedeniyle sonuç olarak 3 ay 10 gün hapis ve 250 TL adli para cezasına hükmedildikten sonra, hapis cezasının da 2.000 TL adli para cezasına çevrildiği ve suçta sürüklenen çocuk hakkında aynı suç nedeniyle 2.000 TL ve 250 TL olmak üzere iki ayrı adli para cezasına hükmedildikten sonra verilen cezaların taksitlendirildiği, Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 15.07.2008 gün ve 2008/3-174 Esas – 2008/191 Karar sayılı ilamı ışığında aynı kararın içerisinde birden çok hükmün bulunması halinde temyiz sınırı her hüküm için diğerinden bağımsız olarak ayrı ayrı değerlendirilir görüşü dikkate alınarak aynı suçtan suçta sürüklenen çocuk

hakkında verilen haptisten çevirme adli para cezasının toplamının temyiz sınırında esas alınacağından temyiz talebinin reddi kaldırılarak suça sürüklenen çocuk hakkında esastan temyiz incelemesi yapılarak hükmün Bozulmasına ve zaman aşımı dolmuş bulunduğundan zaman aşımı nedeniyle kamu davasının Düşürülmesine karar verilmesi istenilmiştir.

...

3) Sanık Tayfun Çakır hakkında 6136 sayılı Yasaya aykırılık suçundan kurulan hükme yönelik temyiz incelemesinde;

Suçta sürüklenen çocuğa yüklenen suçun gerektirdiği cezanın yasada belirtilen türü ve üst sınırına göre; dava, 5237 sayılı TCK'nun 66/e-2, 67/4. maddelerinde öngörülen (5 yıl 4 aylık) asli, (7 yıl 12 aylık) kesintili zaman aşımı süresine tabi bulunmakla; zaman aşımını kesen en son işlemlerden olan Ordu Ağır Ceza Mahkemesi tarafından mahkûmiyet kararının verildiği, 18.09.2007 tarihinden 06.02.2014 günlü inceleme tarihine kadar 5 yıl 4 aylık asli zaman aşımı süresinin geçmiş bulunduğu anlaşılmış olmakla suça sürüklenen çocuk müdafininin temyiz itirazları bu itibarla yerinde görülmemiş olduğundan CMUK'nun 321. maddesi uyarınca sanık T. Ç. yönünden hükmün BOZULMASINA, ancak bu husus yeniden yargılamayı gerektirmediğinden aynı kanununun 322/1. maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak 5237 sayılı TCK'nun 66/e-2 ve 67/4. maddeleri uyarınca gerçekleşen zaman aşımı nedeniyle kamu davasının DÜŞÜRÜLMESİNE, itiraza uygun olarak 24.02.2014 tarihinde oybirliğiyle karar verildi."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

24. Mahkemenin 11/3/2015 tarihinde yapmış olduğu toplantıda, başvuru tarih 26/5/2014 tarih ve 2014/7223 numaralı bireysel başvurusu incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları

25. Başvurucu, Ankara 3. Ağır Ceza Mahkemesinin 1/2/2007 tarihli mahkûmiyet hükmü esnasında eylemine temas eden suç yönünden 5237 sayılı Kanun'un ilgili hükümlerinin lehine olduğunu, bununla birlikte kararın esas bakımından temyiz incelemesine tabi tutulduğu 29/4/2014 tarihinde ise 765 sayılı Kanun'un zaman aşımı hükümlerinin kendi lehine olduğunu, bu nedenle zaman aşımı nedeniyle düşme kararı verilmesi gerekirken hükmün onanması ile Anayasa'nın 10. ve 36. maddelerinde düzenlenen eşitlik ilkesi ile adil yargılama hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştü ve hükmün infazının durdurulmasını tedbir istemli olarak talep etmiştir.

B. Değerlendirme

26. Başvuru formu ve ekleri incelendiğinde, başvurunun, adil yargılanma hakkının ihlali iddiasına yönelik olduğu görülmektedir. Başvurucu her ne kadar Anayasa'nın 10. maddesinin de ihlal edildiğini ileri sürmüştü ise de, bu iddiasının özü, söz konusu kararın adil olmadığı hususu ile ilgilidir. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki tavsifi ile bağlı değildir. Bu sebeple başvuru bütünü iddiaları aşağıda adil yargılanma hakkı çerçevesinde değerlendirilmiştir

27. Anayasa'nın 148. maddesinin dördüncü fıkrası şöyledir:

"Bireysel başvuruda, kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlarda inceleme yapılamaz."

28. 30/3/2011 tarih ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un "Esas hakkında inceleme" kenar başlıklı 49. maddesinin (6) numaralı fıkrası şöyledir:

"Bölümlerin, bir mahkeme kararına karşı yapılan bireysel başvurulara ilişkin incelemeleri, bir temel hakkın ihlal edilip edilmediği ve bu ihlalin nasıl ortadan kaldırılacağına ilişkin belirlenmesi ile sınırlıdır. Bölümlerce kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlarda inceleme yapılamaz."

29. Anayasa'nın 148. maddesinin dördüncü fıkrası ile 6216 sayılı Kanun'un 49. maddesinin (6) numaralı fıkrasında, bireysel başvurulara ilişkin incelemelerde kanun yolunda gözetilmesi gereken hususların incelemeye tabi tutulamayacağı belirtilmiştir.

30. Bireysel başvuruya konu davadaki olayların kanıtlanması, hukuk kurallarının yorumlanması ve uygulanması, yargılama sırasında delillerin kabul edilebilirliği ve değerlendirilmesi ile kişisel bir uyuşmazlığa derece mahkemeleri tarafından getirilen çözümün esas yönünden adil olup olmaması, bireysel başvuru incelemesinde değerlendirmeye tabi tutulamaz. Anayasada yer alan hak ve özgürlükler ihlal edilmediği sürece ve bariz takdir hatası içermedikçe derece mahkemelerinin kararlarındaki maddi ve hukuki hatalar bireysel başvuru incelemesinde ele alınamaz (B. No. 2012/1027, 12/2/2013, §§ 25-26).

31. Diğer yandan, benzer konularda aynı derecedeki yargı mercileri arasındaki içtihat farklılıkları tek başına adil yargılanma hakkının ihlali niteliğinde kabul edilemeyeceği gibi, derece mahkemeleri veya temyiz mercilerinin, uyuşmazlıklara ilişkin olarak, tarafların talepleri ve delilleri arasındaki yorum farklılıkları da tek başına adil yargılanma hakkının ihlali niteliğinde kabul edilemez (B. No: 2012/1056, 16/4/2013, 36)

32. Başvurucu, kendisine yüklenen sahtecilik suçunun kanunda gerektirdiği cezanın türü ve üst sınırı itibarıyla tabi olduğu, suç tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan ve lehe olan 765 sayılı Kanun'un 102. maddesinin üçüncü fıkrası ile 104. maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen dava zamanasını gerçekleştirdiğinden, hakkındaki kamu davasının zamanasını nedeniyle düşürülmesi gerekirken, cezaya hükmedilmesi ve bunun da onanmasına karar verilmesinin adil yargılanma hakkını ihlal edildiğini iddia etmiştir.

33. Söz konusu yargılamada, lehe/aleyhe kanun hükümlerinin yorumu, maddi vakıaların belirlenen ölçütler çerçevesinde değerlendirilmesi ve başvuruçunun eylemine temas eden suçun dava zamanasının dolup dolmadığının tespitinde takdir, esasen derece Mahkemelerine ait olmakla beraber, derece mahkemesi kararlarının bariz bir takdir hatası içermesi durumunda, Anayasal bir temel hak veya özgürlüğün ihlal edilip edilmediğinin tespiti noktasında, farklı bir değerlendirme yapılması gerekebilecektir.

34. Somut olayda, hükümlünün (başvuruçunun) eyleminin 5237 sayılı Kanun'un 204. maddesinin (1) ve (3) numaralı fıkralarındaki vasfa istinatla bu Kanun'un uygulanma bütünlüğü içerisinde ve aynı Kanun'un zamanasını hükümlerine göre temyiz incelemesi yapılmış ve hükmün onanmasına karar verilmiştir. Zamanasının hesabında Dairenin önceden verdiği "temyizün süre yönünden reddi" kararı ile bu kararın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının itirazı üzerine kaldırılıp esastan yapılan inceleme sonucunda verilen "onama" kararının tarihi arasında geçen süre nazara alınmamıştır.

35. Bu çerçevede, "temyizün süre yönünden reddi" kararı ile bu kararın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının itirazı üzerine kaldırılıp esastan yapılan inceleme sonucunda verilen "onama" kararının tarihi arasında geçen sürenin dava zamanasının hesaplanmasında göz önünde bulundurulup bulundurulamayacağı hususu içtihat farklılığına

(bkz. §§ 21-23) ilişkin olup, tek başına adil yargılanma hakkının ihlali niteliğinde kabul edilemez. Ayrıca derece mahkemelerinin tespit ve sonuçlarının bariz bir takdir hatası veya açıkça keyfilik içerdiğine ilişkin bir bulguya da rastlanmamıştır.

36. Açıklanan nedenlerle, derece mahkemesi kararlarının bariz takdir hatası veya açık keyfilik içermediği anlaşıldığından, başvurunun “*açıkça dayanaktan yoksun olması*” nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

37. Üyeler Burhan ÜSTÜN ve Nuri NECİPOĞLU bu görüşe katılmamışlardır.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle; başvurunun “*açıkça dayanaktan yoksun olması*” nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA, yapılan yargılama giderlerinin başvuru üzerinde bırakılmasına, üyeler Burhan ÜSTÜN ve Nuri NECİPOĞLU’nun karşıoyları ve OY ÇOKLUĞUYLA 11/3/2015 tarihinde karar verildi.

Başkan
Serruh KALELİ

Üye
Burhan ÜSTÜN

Üye
Nuri NECİPOĞLU

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başvuru Numarası : 2014/7223
Karar Tarihi : 11/3/2015

KARŞI OY YAZISI

Başvurucu, Ankara 5. Ağır Ceza Mahkemesi’nin 01.02.2007 tarihli 2003/89 E. 2007/34 K. sayılı mahkumiyet hükmünde eylemine temas eden suç yönünden 5237 sayılı kanunun ilgili hükümlerinin lehine olduğunu, bununla birlikte kararın esas bakımından temyiz incelemesine tabi tutulduğu Yargıtay 11.Ceza Dairesi 29.04.2014 tarih 2014/10395 E. 2014/8237 K. sayılı ilamı ile 765 sayılı kanunun zamanaşımı hükümlerinin lehine olmasına rağmen zamanaşımı nedeniyle düşme kararı verilmesi gerekirken hükmün onanması, Anayasa’nın eşitlik ilkesi ile adil yargılama hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüş ve hükmün infazının durdurulmasını tedbir istemli olarak talep etmiştir.

Ankara 5. Ağır Ceza Mahkemesi, 01.02.2007 tarih ve 2003/89 E. 2007/34 K. sayılı kararı ile suç tarihinde yürürlükte olan 765 sayılı mülga Türk Ceza Kanunu ile, karar tarihinde yürürlükte bulunan 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu hükümlerini karşılaştırmış ve ceza miktarları itibarıyla 5237 sayılı TCK hükümlerinin başvuru lehine olduğunu kabul ederek “zincirleme resmi belgede sahtecilik” suç yönünden başvuru altı yıl dokuz ay hapis cezasına mahkum etmiştir.

Mahkumiyet hükmünün başvuru tarafından temyiz edilmesi üzerine, Yargıtay 11. Ceza Dairesi, 08.03.2012 tarih ve 2010/16611 E. 2012/3197 K. sayılı ilamı ile temyiz süresinde yapılmadığı gerekçesiyle esas incelemeye geçmeyerek temyiz talebinin reddine karar vermiştir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı, 18.04.2014 tarih ve 2014/99295 sayılı yazı ile gerekçeli kararın başvuru adresi yerine yanlışlıkla başka bir sanığın adresine gönderildiğini, yapılan yanlışlığın fark edilmeyerek zorunlu müdafî tarafından yapılan

temyiz isteminin süresinde olmadığından bahisle reddedildiğini belirtmiş, bu nedenle temyiz talebinin süresinde yapıldığının kabul edilmesine yönelik olarak 5271 sayılı CMK'nın 308. maddesi uyarınca itiraz etmiştir.

Yargıtay 11. Ceza Dairesi, 29.04.2014 tarih ve 2014/10395 E. 2014/8237 K. sayılı ilamı ile dairenin 08.03.2012 tarihli kararının başvuru yönünden kaldırılmasına, temyiz talebinin süresinde yapıldığının kabulüne karar vererek, Ankara 3. Ağır Ceza Mahkemesinin anılan hükmünü onamış ve karar kesinleşerek kanun yolları tüketilmiştir.

Dava zaman aşımı, belli koşulların gerçekleşmesi halinde devletin cezalandırma hakkından vazgeçmesidir. Dava zaman aşımı hükümleri talep olmaksızın resen uygulanır ve bundan şüpheli ve sanık vazgeçemezler. Sanık hakkında, 765 sayılı mülga TCK'nu ile 5237 sayılı TCK'nun lehine olan hükümlerinin kıyaslanması gerekir. Kıyaslama, 5252 sayılı Kanun'un 9. maddesinin (3) numaralı fıkrası uyarınca lehe olan hüküm, önceki ve sonraki kanunların ilgili bütün hükümleri ayrı ayrı olaya uygulanarak, ortaya çıkan sonuçların birbirleriyle karşılaştırılması suretiyle belirlenir. Kuşkusuz 5252 sayılı kanun gereğince kıyaslanması yapılan kanunların zaman aşımı hükümleri de lehe/aleyhe değerlendirilerek sonuca ulaşılması gerekir.

Ankara 5. Ağır Ceza Mahkemesi de, lehe kanun kıyaslamasını yapmış ve sanığın lehine olan hükümlerin 5237 sayılı TCK'ndaki hükümler olduğunu belirlemiş, buna göre uygulama yapmıştır.

Mülga 765 sayılı TCK'nun 102/4. ve 104/2 nci maddelerine göre dava zaman aşımı kesintisiz 10 yıl, kesintili 15 yıldır. Halbuki 5237 sayılı TCK'ndaki aynı suç için 66/1-d ve 67/4. maddeleri uygulanacaktır. Bu maddelere göre ise dava zaman aşımı kesintisiz 15 yıl, kesintili 22 yıl 6 aydır. Dava zaman aşımı, zincirleme suçlarda son suçun işlendiği günden itibaren işlemeye başlar.

Başvurucunun mahkum olduğu resmi belgede sahtecilik suçlarının işlendiği tarihlerin 1998 yılı içerisinde olduğu söylenmekte, ancak somut bir tarihin belirlenmemiş olduğu anlaşılmaktadır.

Yukarıda açıklandığı gibi başvuru hakkında verilen mahkumiyet kararı usulüne uygun tebliğ edilmemiş, başka bir sanığın adresine tebliğ edilmiş olmasına göre, Başvurucunun temyiz talebi Yargıtay 11. Ceza Dairesince süresinde yapılmadığı gerekçesiyle 08.03.2012 tarihinde temyiz talebinin reddine karar verilmiştir. Belirtilen bu kararda başvurunun esasa ilişkin temyizi dikkate alınmamış, dosyanın esas incelemesine geçilmemiş, sadece Yargıtay'a başvuru "süre" si göz önünde tutulmuştur.

Başvurucunun yaptığı temyiz talebi hatalı olarak "süresinde yapılmadığı" gerekçesiyle reddedildiğinden, bu tarihte başvurunun mahkemeye erişim hakkı engellenmiştir. Bu kararda dosyanın esası yönünden Dairece temyiz incelemesi yapılmamıştır. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 18.04.2014 tarihli itirazı üzerine Yargıtay 11. Ceza Dairesi, 29.04.2014 tarihli kararı ile, Dairenin 08.03.2012 tarihli kararının başvuru yönünden kaldırılmasına, Ankara 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin hükmünün onanmasına karar vermiştir. Böylece başvuru yönünden ilk defa esastan temyiz incelemesi yapılmıştır. Bundan dolayı Yargıtay Ceza Genel Kurulu kararları somut olaya uymamaktadır. Sözü edilen kararlar, Yargıtay Dairesi'nin esastan çözümlediği uyuşmazlıklara Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın itirazı üzerine verilen kararlar içindir. Burada Daire'nin esastan verdiği bir karar olmadığı gibi, esastan temyiz incelemesi Başsavcılığın itirazı üzerine yapılmıştır. Davanın kesinleşmesi Yargıtay 11. Ceza Dairesi'nin 19.04.2014 tarihinde verdiği Onama kararı ile gerçekleşmiştir. Davadaki zaman aşımı süresinin bu tarih dikkate alınarak hesaplanıp, başvuru lehine sonuç verecek olan 765 sayılı mülga TCK'nun uygulanması gerekirken başvuru aleyhine uygulama yapılması, yargılamaya bir bütün olarak bakıldığında, başvurunun Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan hakkaniyete uygun adil yargılama hakkının ihlal edildiği düşüncesinde olduğumuzdan, çoğunluğun "başvurunun kabul edilemez" olduğuna ilişkin kararına katılmıyoruz.